

Cseh Köztársaság

Üzletkötés és vállalat alapítás

– tudnivalók magyar vállalkozók számára –

Tartalom

Tartalom	1
Alapadatok.....	3
1. Történelmi áttekintés.....	3
2. További hasznos információk angol nyelven	4
Gazdasági helyzet	5
1. Legfontosabb indikátorok.....	5
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	6
3. Gazdasági helyzet	6
4. További hasznos információk magyar nyelven.....	7
5. További hasznos gazdasági információk angol nyelven.....	7
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	7
1. Politikai, államközi kapcsolatok	7
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	8
3. Idegénforgalmi kapcsolatok	10
Jogi, szabályozási környezet.....	10
1. A Cseh Köztársaságból Magyarországra történő behozatal (import) szabályozása..	10
2. Magyarországról a Cseh Köztársaságba irányuló kivitel (export) szabályozása	11
3. Vállalat alapítás	12
4. Ingatlanvásárlás.....	14
5. Egyéb.....	14
6. További hasznos jogi információk angol nyelven.....	14
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	15
1. Eximbank országkockázati besorolás	15
2. Helyi fejlesztési bank	15
3. Helyi befektetés-ösztönzési szervezetek.....	15
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	16
5. Tenderlehetőségek	18
Praktikus információk	19

1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal	19
2. Beutazási feltételek.....	19
3. Egészségügyi helyzet.....	20
4. Közbiztonság	21
5. Infrastruktúra, közlekedés	21
6. Repülőterek, légitársaságok.....	22
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	22
8. Egyéb.....	23
Kultúra.....	23
1. Vallás, vallási szokások	23
2. Fontosabb ünnepek.....	24
3. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	24
4. További hasznos információk a kultúráról angol nyelven	26
További információk, linkgyűjtemény	26
1. Általános információk.....	26
2. Angol nyelvű napilapok.....	26
3. Repterek, légitársaságok	26

Alapadatok

Hivatalos név: Cseh Köztársaság

Főváros	Prága
Államforma	Pluralista többpártrendszerű parlamentáris képviseleti demokrácia
Kormányzat	A kormány élén a miniszterelnök áll. Parlamentje kétkamarás, alsóháza a 200 fős képviselőház, felsőháza pedig a 81 fős szenátus. 2013 óta a köztársasági elnököt közvetlenül választják, de a miniszterelnök szerepe jelentősebb.
Pénznem	cseh korona (CZK)
Hivatalos nyelv	cseh
Területe	78 867 km ²
Lakossága	10 644 842 fő (2015-ös becslés)
Időzóna	GMT + 1 óra
Etnikai megoszlás	64,3% cseh, 5% morva, 1,4% szlovák, 0,4% lengyel, 0,2% német
Vallások	79,4% ateista, agnosztikus vagy vallás nélküli, 10,3% római katolikus, 0,8% protestáns (ebből 0,5% a Cseh Testvérek Egyházának tagja, 0,4% huszita).
Függetlenség napja:	1993. január 1.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehország%C3%A1g>
http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic
<http://www.prokotravel.hu/csehország/>
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>

Csehország, hivatalos nevén a Cseh Köztársaság szárazföldi ország Közép-Európában. Nyugaton Németország, délen Ausztria, keleten Szlovákia, északon Lengyelország határolja. A mai Csehország területén 1918 előtt három terület osztozott: Csehország, Morvaország és részben Szilézia.

1. Történelmi áttekintés

- A mai Csehország területén már a középső paleolitikumtól kezdve találhatók leletek. A szlávok az 5. és 6. század fordulóján érkeztek a mai Morávia és Bohémia területére. A 9. században keresztény hittérítők érkeztek, majd a Premysl dinasztia uralkodása alatt

fokozatosan megerősödött a cseh állam. 1346 és 1378 között, IV. Károly uralkodása alatt érte el a királyság hatalmának és tekintélyének csúcsát, majd részben az ezt követő politikai és gazdasági válság hatására a 15. század elején kitört a huszita forradalom. 1526-ban Habsburgok kerültek trónra, majd a független Csehszlovák Köztársaság csak 1918-ban jött létre, miután az első világháborúban összeomlott az Osztrák–Magyar Monarchia. 1933 után Csehszlovákia volt Közép- és Kelet-Európa egyetlen demokratikus állama. 1939 és 1945 között az ország német megszállás alá került, 1948-tól pedig Csehszlovákia a keleti blokkhoz tartozott. 1989 novemberében a békés ún. „bársonyos forradalom” után Csehszlovákia is a többpárti demokrácia útjára lépett. 1993. január 1-én békésen különvált Csehország és Szlovákia. Mindkét országban gazdasági reformokat vezettek be és privatizáltak a piacgazdaság kialakítása érdekében. Ennek eredményeként és nagyrészt a Németországból érkező befektetőknek köszönhetően Csehország gazdasága fejlődésnek indult. Demokratikus politikával és sikeres gazdaságpolitikával elérték azt, hogy a cseh főváros, Prága legyen Közép-Európa egyik legnagyobb pénzügyi központja, valamint leglátogatottabb városa.

- 2006-ban Csehország lett a KGST volt tagállamai közül az első, amelyet a Világbank fejlett országnak nyilvánított. Kelet-Közép-Európában itt a legmagasabb az emberi fejlettségi index (HDI, Human Development Index). Csehország többpárti parlamentáris képviselői demokrácia, az Európai Unió, a NATO, az OECD, az EBESZ, az Európa Tanács és a Visegrádi Együttműködés tagja.

Forrás: <http://hdr.undp.org/en/data>,

http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic,

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g>,

http://www.mzv.cz/tripoli/en/general_information_about_the_czech/history/index.html

2. További hasznos információk angol nyelven

Az ország politikájáról:

CIA World Factbook:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_the_Czech_Republic

A BBC Csehországról: <http://www.bbc.com/news/world-europe-17220018>

Az ország földrajzáról:

CIA World Factbook:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_the_Czech_Republic

Worldatlas.com: <http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/cz.htm>

Geography.about.com: <http://geography.about.com/od/czechrepublicmaps/>

Az ország demográfiai adatairól: <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/engp/4032-13>

Az ország történelméről:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic#History

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

Legfontosabb indikátorok											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GDP (milliárd USD)*	130,06	148,37	180,47	225,42	197,18	198,49	216,06	196,44	198,45	n.a.	182,5
Egy főre jutó GDP (USD)*	12737	14491	17524	21707	18880	18950	20584	18689	18861	19502	17257****
Egy főre jutó GNI (USD)*	11920	13480	14960	17910	17990	18450	18710	18130	18060	18350	n.a.
GDP növekedési üteme (% , év/év)*	6,8	7	5,7	3,1	-4,5	2,5	1,8	-1	-0,9	2,0	3,9
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	11,93	13,02	6,27	8,28	-11,69	6,09	3,74	-1,52	-0,86	4,5	n.a.
Infláció (fogyasztói árak, %)*	1,84	2,52	2,92	6,35	1,04	1,40	1,93	3,29	1,43	0,3	0,3
Exportvolumen (milliárd USD)*	174,05	203,25	234,09	248,98	209,8	246,28	270,46	272,29	276,9	294,5	n.a.
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,845	n.a.	n.a.	0,856	n.a.	0,858	0,861	0,861	0,861	0,091	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	31.hely	4,6 36.hely 139 ország- ból	4,5 38.hely 142 ország- ból	4,5 39. hely 144 ország- ból	4,4 46. hely 148 ország- ból	4,5; 35. hely	

Forrás: * <http://data.worldbank.org/country/czech-republic>

** <http://hdr.undp.org/en/reports> kategória: „nagyon magas”

http://hu.wikipedia.org/wiki/Emberi_fejletts%C3%A9gi_index

*** http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf érték (1-7 között)

**** <https://knoema.com/sijweyg/gdp-per-capita-ranking-2015-data-and-charts>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Legfontosabb exportpartnerek	Németország 32,4%, Lengyelország 6%, Szlovákia 8,4%, Egyesült Királyság 5,1%, Franciaország 5,1%, Ausztria 4,4% (2014-es adat)
Legfontosabb exporttermékek	autók és egyéb közlekedési eszközök, illetve ezek alkatrészei, automata adatfeldolgozó gépek és ezek részei
Legfontosabb importpartnerek	Németország 30,2%, Szlovákia 6,8%, Lengyelország 8,5% Kína 6,3%, Hollandia 5,8% Ausztria 4,2% (2014-es adat)
Legfontosabb importtermékek	gépek, közlekedési eszközök

Forrás: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Czech%20Republic>

3. Gazdasági helyzet

- A Cseh Köztársaság az egyik legfejlettebb közép-európai gazdaság, mivel az egy főre eső GDP értéke az európai uniós átlag 81%-a. Csehország az egyik legstabilabb és legígéretesebb posztoszocialista ország, a gazdasági világválság kitörése előtt gazdasága évente 6%-kal bővült. A növekedés két forrása az Európai Unióba – elsősorban Németországba – irányuló export és a külföldi befektetések.
- A gyártás a mai napig a vezető gazdasági ágazat, különösen az autógyártás, gépgyártás, szerszámgyártás, üveg- és fegyvergyártás. Az autóipar a legnagyobb ipari ágazat, és a fő beszállítóival együtt a cseh gyártás 24%-áért felel. 2010-ben több mint tízmillió autót gyártottak Csehországban, aminek 80%-ot meghaladó részét exportálták.
- Amíg a konzervatív, befelé tekintő cseh pénzügyi rendszer viszonylag egészséges maradt, addig a kicsi, nyitott, export-orientált cseh gazdaság meglehetősen érzékenyen reagált fő exportpartnerei, különösen Németország gazdasági működésére, így a 2008-as gazdasági válság hatására a GDP jelentősen esett 2009-ben. 2012-ben az exportkereslet pangása, valamint a kormány megszorító intézkedései miatt újabb recesszió sújtotta az országot, amiből csak 2013 második felében tudott kikerülni. A Cseh Statisztikai Hivatal adatai alapján a GDP 3,9%-os növekedést mutatott 2015-ben.
- Mind a külföldi, mind pedig a hazai befektetők súlyos problémaként értékelik a különösen a közbeszerzések során gyakori korrupciót. További hosszútávú problémát jelentenek az előregedő társadalommal járó gazdasági kihívások: a fenntarthatatlan nyugdíj- és egészségügyi rendszer finanszírozása, valamint a gyártásról a high-tech, szolgáltatás-alapú, tudásgazdaság felé történő elmozdulás. Kis piac lévén, jelentős a konkurencia. A cseh cégek üzleti filozófiájukban, partneri kapcsolataik kezelésében sokban hasonlítanak a német cégekhez. Jellemző rájuk a német cégek konzervativizmusa. A hosszú távú üzleti kapcsolat fenntartásához elengedhetetlen a szállítások pontos, jó minőségű teljesítése. A gazdaság nagy része magánkézben van.

Forrás: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>,
<http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g>, <http://www.ingcb.com/network-offices/eastern-europe/czech-republic>, <http://hipa.hu/Region/Czech%20Republic/Info>

4. További hasznos információk magyar nyelven

Magyar Nemzeti Kereskedőház: <http://www.tradehouse.hu/index.php?mid=418>
Business Hungary: <http://businesshungary.gov.hu/orszagismerteto?orszagismerteto-csehország>

5. További hasznos gazdasági információk angol nyelven

Ipari- és Kereskedelmi Minisztérium: <http://www.czechtradeoffices.com/en/>
Minden, amit a csehországi befektetésekről tudni kell: <http://www.doingbusiness.cz/>
CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>
ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index: <http://hdr.undp.org/en/statistics/>
Versenyképességi Index:
<http://www.weforum.org/issues/competitiveness-0/gci2012-data-platform/>
A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/czech-republic>
Az ország központi statisztikai hivatala angol nyelven:
<http://www.czso.cz/eng/redakce.nsf/i/home>
ENSZ-adatok: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Czech Republic>
Nemzeti Bank: <http://www.cnb.cz/en/index.html>
Cseh Pénzügyminisztérium honlapja: <http://www.mfcr.cz/en/>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

- Magyarország a Cseh Köztársasággal 1993. január 1-jén, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság felbomlásakor vette fel a diplomáciai kapcsolatokat. Azóta a felső szintű politikai találkozók mind kétoldalú, mind multilaterális és regionális keretek között gyakoriak. A szaktárcák együttműködése folyamatos, a konzultációs mechanizmusok kétoldalú és regionális keretek között egyaránt jól működnek. Szerződéses kapcsolataink rendezettek, alapjukat a magyar-csehszlovák államközi szerződések jogutódlását rendező, 1995-ben aláírt jegyzőkönyv jelenti.

Forrás és bővebb információ:

http://www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/CZ/hu/Bilateralis/pol_kapcs.htm?printable=true

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

- Kétoldalú kereskedelmi kapcsolataink Csehországgal az uniós csatlakozást követően jelentősen bővültek.
- 2013-ban Magyarország 2004 óta először nettó importórré vált Csehországgal kialakított kereskedelemben.
- Kivitelünk 2014-ben 994 milliárd forint értékű volt, amely 9,5 százalékponttal haladta meg a 2013-as eredményt, míg a cseh import 1095 milliárd forint értékű árucikket tartalmazott, ami 20,6 százalékponttal magasabb érték, mint a megelőző évi.
- Csehország 2014-ben Magyarország 8. legjelentősebb exportpiacát, valamint 8. legfontosabb importpiacát jelentette. Forrás: KSH
- 2015-ben exporttermékeink közül a legnagyobb értékben gépeket és szállítóberendezéseket szállítottunk Csehországba (1,602 milliárd EUR, amely növekedést jelent a 2014-es évhez képest). Forrás: KSH
- A feldolgozott termékek exportja 2015-ben 1,571 milliárd eurót tett ki, amely növekedést jelent az előző évhez képest. 2014-hez képest 2015-ben a nyersanyagok exportja szintén növekedett, azonban az energiahordozók és élelmiszerek, italok és dohányáru exportja csökkent. Forrás: KSH
- 2015-ben az import legnagyobb részét a gépek és szállítóeszközök adták (2,025 milliárd EUR), ami a teljes import 51%-a. Ezen kívül a feldolgozott termékek importja volt még jelentős (1,43 milliárd EUR). Forrás: KSH
- A cseh gépjárműipari fejlesztések kooperációs lehetőségeket, illetve outsourcing tevékenységet, továbbá fúziós tőkebefektetéseket ösztönözhetnek. A két ország közötti működő-tőke beruházások mozgatórugói egyre inkább a térségben letelepedett nagy multinacionális, illetve tőkeerős gyártók. Mindemellett látható az is, hogy a külkereskedelmi áruforgalomban jelentősebb volumen-növekedés a tőke és szolgáltatás exportjának fokozásával realizálható.
- A jövőben a magyar piaci pozíciók javítását elsősorban a gépipar, az elektronika, a konfekcióipar, továbbá vegyipari és gyógyszeripari termékek piaci részesedésnövelésétől remélik az elemzők, akik hosszabb távon a magyar élelmiszeripar, építőipar, továbbá a környezetvédelmi ipar üzleti lehetőségeinek bővülésével számolnak. A magyar kkv-k számára kitörési pont lehet az élelmiszeripar, illetve a minőségi borok exportja.
- A cseh kormány-programban nem szerepel a még többségi állami tulajdonban lévő üzemek magánosítása.
- A Világgazdasági Fórum Globális Versenyképességi Jelentésének (Global Competitiveness Report) kérdőíves felmérése szerint a legproblémásabb üzleti tényezők:
Hatékonytalan kormányzati bürokrácia
Adóráták
Korlátozó munkaügyi szabályozások
Adószabályok
- Amiért érdemes Csehországban befektetni:
Földrajzilag közel 10 milliós piac a „Nyugat” határán
Közép- és Kelet-Európa legfejlettebb közlekedési hálózata
Kiváló szintű általános oktatás
Nagy hagyomány a szakképzés és ipar területén

- Amibe érdemes befektetni: nanotechnológia, autóipar, légtér, elektrotechnika és elektronika, energia és környezet, élettudományok, ICT, high-tech gépészet, üzleti támogatási szolgáltatások, zöld mobilitás. Ezen felül a Cseh Köztársaság vonzó környezetet kínál a K+F befektetések számára is. A CzechInvest specialistái valamennyi ágazatról térítésmentesen nyújtanak mélyreható ágazatspecifikus információkat a befektetőknek.
- Az aktuális zöldmezős tőkekihelyezési lehetőségekről a CzechInvest www.czechinvest.cz honlapján lehet informálódni.
- A CzechInvest szolgáltatásai:
 Információnyújtás a kis- és középvállalatok támogatási lehetőségeiről
 Az EU és az állam által finanszírozott programok kivitelezése
 Formális tanácsadó szolgáltatások nyújtása projektspecifikusan
 Beszállítók támogatása, a cseh beszállítói adatbázis karbantartása
 Az üzleti ingatlanok adatbázisának karbantartása
 Állami beruházási támogatások közvetítése
 Segítségnyújtás a befektetési segélyek felhasználásában
 A már működő külföldi befektetők szolgáltatásainak utánkötése
- A kettős adóztatás elkerüléséről szóló törvény az alábbi linken érhető el:
<http://www.complex.hu/kzldat/t9600093.htm/t9600093.htm>
 Forrás: The Global Competitiveness Report 2013–2014:
<http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2013-2014>
- KKM Business Hungary:
<http://businesshungary.gov.hu/orszagismerteto?orszagismerteto-csehország>
- Befektetési és Üzleti Fejlesztési Ügynökség: <http://www.czechinvest.org/en/target-sectors>)
- Befektetési lehetőségekről angolul:
http://www.mzv.cz/london/en/trade_and_economy/investment_environment/index.html
 Külföldi befektetések egyesülete: <http://www.afi.cz/en>

A magyar-cseh külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Összesen	3101,519	3056,639	3199,75	3525,67	2609,24	3057,08	3558,7	3961,35	492,281	-0,44	358,95	435,69
Élelmiszer, ital, dohány	264,297	267,215	262,604	256,304	190,525	180,159	221,326	243,9	73,772	87,056	41,277	12,403
Nyersanyagok	74,486	61,451	63,286	65,852	40,699	50,669	54,576	46,497	33,787	10,782	8,71	19,355
Energiahordozók	47,243	32,082	29,606	29,331	102,491	82,734	153,007	209,011	-55,249	-50,652	-123,4	179,68
Feldolgozott termékek	1268,119	1345,238	1448,77	1571,83	1150,75	1245,84	1307,78	1436,99	117,365	99,395	140,99	134,84
Gépek, gépi berendezések	1447,374	1350,653	1395,48	1602,35	1124,77	1497,67	1822,01	2024,95	322,605	-147,02	426,53	-422,6

Forrás: KSH

3. Idegenforgalmi kapcsolatok

- 1989 után Prága turisztikailag Európa egyik legvonzóbb városává vált. A cseh gazdaság bevételeinek jelentős része az idegenforgalomból származik. 2011-ben Prága városa vonzotta a hatodik legtöbb turistát európai viszonylatban. Több mint 110 000 fő dolgozik ebben a szektorban.
- Turizmus szempontjából Csehország hazánk egyik legfontosabb partnere: 2013-ban 37.990 fő látogatott Magyarországra (ezzel a csehek 9. helyezést érnek el az országok rangsorában) összesen 571 ezer vendégéjszakát töltve itt (6. helyezés az országok rangsorában)

Forrás: http://www.ksh.hu/stadat_eves_4_5

<http://web.archive.org/web/20070328141615/http://www.czechtourism.com/index.php?show=001006&lang=3>

Jogi, szabályozási környezet

1. A Cseh Köztársaságból Magyarországra történő behozatal (import) szabályozása

- Csehországban 2015 januárjától három ÁFA-kulcs van érvényben: a 21%-os általános, illetve a 15%-os és a 10%-os kedvezményes kulcsok. A termékek és szolgáltatások legnagyobb része a 21%-os kategóriába esik, a 15%-os adó csoportjába tartoznak például az élelmiszerek, a személyi tömegközlekedés, a temetkezés, a víz- és csatornadíj, a kulturális tevékenység, a szálláshely-szolgáltatás, a lakással összefüggő építkezés, valamint a szociális célú építkezés és hőszolgáltatás. 10%-os ÁFA-kulcs tartoznak a gyógyszerek, a könyvek és bébiételek. 2016-ra a cseh kormány a 15%-os áfakulcs eltörlését tervezi.

- Azok a (jogi és természetes) személyek kötelesek magukat az ÁFA megfizetésére regisztráltatni, akiknek éves forgalma meghaladja az 1 millió koronát.
- Fogyasztási adó alá tartozik a kőolaj, az alkohol, a sör és a dohánytermékek. Az adó fix összegű, kivéve a cigarettát, ahol a fix adó kombinálva van a kiskereskedelmi eladási árral.
- A vámokat az EU vámkódexe határozza meg, azok mértékét pedig a közösségi vámtarifák. A szabályozás a következő linken megtekinthető: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/procedural_aspects/general/community_code/index_en.htm
(Forrás: <http://www.czech.cz/en/Business/How-it-works-here/Justice,-legal-environment>, <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=7&cad=rja&uact=8&ved=0CEAQFjAG&url=http%3A%2F%2Fwww.gymskik.hu%2Fhu%2Fletoltes%2F23703%2Fb4091&ei=ilFVMu9IYu5UZ2zg4gH&usg=AFQjCNHoRimRI7CMfhQZ0CP19yg30dj1PA&sig2=7UeoACcj57WEnRKY1StJPw&bvm=bv.85970519,d.ZWU>, <http://www.pwc.ch/news/en/14758/czech-republic-third-vat-rate-january-2015> és http://www.bakermckenzie.com/files/Publication/8b29b59d-d8b9-43aa-9443-fe67d04b2abf/Presentation/PublicationAttachment/fe1091d2-a092-419e-b545-af3e28538122/bk_czechrepublic_dbi_2014.pdf)

2. Magyarországról a Cseh Köztársaságba irányuló kivitel (export) szabályozása

- A Csehország és Magyarország közötti kereskedelmi forgalom az Európai Unióval megkötött Európai Megállapodás alapján bonyolódik. Import- és exportvámok, valamint azokkal azonos hatású díjak kivetése tilos a tagállamok között.
- 2012-ben Csehország hazánk 9. legnagyobb kereskedelmi partnerévé vált. Ez évben exportunk 4,4%-kal nőtt.
- A beruházás-ösztönzés nem csak befektetők számára érhető el, köszönhetően a 2012. július 12-én módosított 72/2000. beruházás-ösztönző törvénynek. A törvény a stratégiai beruházás koncepcióját teljes mértékben újszerűvé alakította.
- A nemzeti beruházási rendszer az alábbiakat támogatja:
 - Adókedvezmény: társasági adómentesség 10 évig minden új vállalat számára, részleges társasági adómentesség maximum 10 évig már működő vállalatok számára.
 - Munkahelyteremtési támogatások: pénzügyi támogatás új munkahelyek létrehozására
 - Pénzügyi támogatás az új munkavállalók képzésére és átképzésére
 - Pénzügyi garancia tőkebefektetésre: pénzügyi támogatás a gyártásra és a technológiai központokban történő befektetésre
 - Helyszíni támogatás: állami földek kedvező áron történő átadása
- A támogathatóság feltételei: valamennyi tevékenységre érvényes, hogy a projekten való munka nem kezdhető el a CzechInvest beleegyezése előtt, valamint a támogatott köteles fenntartani a szükséges eszközöket és munkahelyeket az állami támogatás teljes ideje alatt.

- Gyáripari tevékenységet végzők számára:
 - legalább 5 millió USD befektetés 3 éven belül (magas munkanélküliségű régiókban a küszöb 2,5 millió USD),
 - a befektetés felét a befektető saját tőkéjéből kell finanszírozni,
 - legalább 2,5 millió USD-t magas munkanélküliségű térségben gépesítésre kell fordítani.
- Stratégiai befektetők számára:
 - legalább 25 millió USD befektetés 3 éven belül,
 - legalább 12 millió USD új gépekre,
 - legalább 500 új munkahely teremtése,
- vagy
 - legalább kb. 10 millió USD befektetés három éven belül,
 - legalább kb. 5 millió USD új gépekre,
 - legalább 120 új munkahely teremtése.
- Technológiai központok számára:
 - legalább 0,5 millió USD befektetés három éven belül,
 - a befektetés felét a befektető saját tőkéjéből kell finanszírozni,
 - legalább 5 millió cseh korona új gépekre,
 - legalább 40 új munkahely létrehozása.
- Üzleti támogató szolgáltató központ (business support service centres)
 - legalább 40 új munkahely teremtése a szoftverfejlesztő központokban,
 - legalább 100 új munkahely teremtése egyéb üzleti támogató központban (business support services centres).
- Állami támogatás

Az állami támogatás adókedvezményt, munkahelyteremtési támogatást és tőkebefektetés esetén pénzbeli támogatást jelent. Föld adás-vétel esetén az állami támogatás fedezi a piaci és vételár közötti különbözetet. A képzési és átképzési támogatások csak a támogathatóság 25%-áig érhetőek el a nagyvállalatok számára.

Forrás:

<http://www.czechinvest.org/data/files/fs-04-investment-incentives-68-en.pdf>

Az adózásról bővebben az alábbi linkeken olvashat (angol nyelven):

<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/taxation-international-executives/czech-republic/Pages/other-taxes-levies.aspx>

<http://www.kpmg.com/Global/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/taxation-international-executives/czech-republic/Pages/income-tax.aspx>

3. Vállalatalapítás

- Külföldi jogi személyek ugyanolyan feltételekkel és ugyanolyan mértékben folytathatnak kereskedelmi tevékenységet, beleértve az ingatlanvásárlást is, mint a cseh vállalkozók.

Ugyanúgy lehetnek alapítói, ill. társalapítói vállalatoknak, vagy csatlakozhatnak cseh cégekhez.

- Külföldi vállalatok fióktelep létrehozásával működhetnek a Cseh Köztársaságban, vagy alapíthatnak cseh vállalkozást is. Négyféle jogi formában működnek a vállalatok, a leggyakoribbak a kft.-k (s.r.o.) és az rt.-k (a.s.). A betéti társaságokat (k.s.), és az általános kereskedelmi partnerségeket (v.o.s.) a kedvezőbb adózási formák céljából hozzák létre. Külföldi vállalat fióktelepe nem számít cseh jogi személynek, de működése során képviselheti a külföldi céget és kötelezettségeket vállalhat annak nevében. A cégbírószági bejegyzés során a külképviselet valamennyi tervezett tevékenységi területét fel kell tüntetni a bejelentési úrlapon, mert csak azon tevékenységekre kap működési jogosítványt, amelyek ott szerepelnek. A külképviselet élére vezetőt kell kijelölni, akinek a nevét a Cégbírószágon kell bejegyeztetni. Az anyavállalat bejegyzési országában hatályos jogszabályok vonatkoznak a fióktelep belső működésére is.

- Korlátolt felelősségű társaság (s.r.o.): egy természetes vagy jogi személy alapító okirattal, vagy több tag esetén társasági szerződéssel valamivel olcsóbban, mint hazánkban, minimum 200 000 korona jegyzett tőkével alapíthat korlátolt felelősségű társaságot. A tag felelőssége hazánkhoz hasonlóan csupán a vagyoni hozzájárulásának mértékéig terjed. Ugyanakkor egy egyszemélyes kft. nem alapíthat, vagy lehet egy másik korlátolt felelősségű társaság egyedüli tagja. Az alaptőkéhez való nem pénzügyi hozzájárulást a cégbírószági bejegyzésig teljesen rendelkezésre kell bocsátani. Az apportot a társasági szerződés tartalmazza, annak értékét bejegyzett értékbecslővel kell megállapíttatni. A törzstőke minimum 30 százalékát a cég bejegyzése előtt pénzben rendezni szükséges. Egyszemélyes kft. alapítása esetén a jegyzett tőke teljes összegét be kell fizetni a cégbírószági bejegyzés előtt. A társasági törvény nem írja elő a kötelező felügyelő bizottság működtetését, ugyanakkor a tulajdonosi érdekek védelme miatt a közgyűlés dönthet a minimum három fős bizottság felállításáról. A tulajdonosi hozamok transzferálásához a közgyűlés írásbeli jóváhagyása szükséges.

- Részvénytársaság: alapító okirattal egy jogi személy vagy több természetes és jogi személy hozhatja létre minimum 2 000 000 korona, illetve nyilvános részvénytársaság esetén 20 000 000 korona alaptőkével. A nem pénzügyi hozzájárulást a cégbírószági bejegyzés előtt teljes mértékben rendelkezésre kell bocsátani. Az alapító tőke minimum 30 százalékát pénzben a cég bejegyzése előtt szükséges megfizetni. Vezető testülete a közgyűlés által választott minimum 3 fős igazgatótanács. Minden rt.-nek kötelező felügyelő bizottságot működtetni. Az 50 főnél több főállású dolgozót foglalkoztató részvénytársaságban ez utóbbiak választják a közgyűlés egyharmadát. Az alapító okirat tartalmazhatja, hogy az alkalmazottak kedvezményesen juthatnak vállalati részvényekhez, ugyanakkor annak kibocsátási mértéke nem lehet több a jegyzett tőke 5 százalékánál.

- A vállalkozásnak egyedi nevet kell adni.

Forrás: <http://www.cegalapitas.hupont.hu/4/hogyan-adoznak-es-alapitanak-ceget-a>,
<http://www.czechinvest.org/data/files/fs-22-setting-up-a-business-86-en.pdf>
<http://www.komoracz.eu/doing-business-in-the-czech-republic/coming-to-the-czech->

republic/coming-to-the-czech-republic.aspx, <http://cegkepvisolet.sk/?menu=ceske>,
http://www.mzv.cz/london/en/trade_and_economy/setting_up_a_business/index.html

4. Ingatlanvásárlás

- 2011. május 1-je óta valamennyi külföldi személy (természetes vagy jogi személy egyaránt) a cseh állampolgárokkal azonos feltételekkel juthat ingatlanhoz. Valamennyi vásárlást vagy átruházást be kell jelenteni az illetékes földhivatalnál. Az ingatlanadó a vételár 4%-a, vagy az eredeti értékbecslés 75%-ának 4%-a, attól függően, hogy melyik a nagyobb. Ezt az eladó fél fizeti meg, hacsak máshogy nem egyeznek meg a vevővel. Az adó összegét a földhivatali bejegyzést követő három hónapon belül kell befizetni az adóhivatalnál (a tranzakció hónapja nem számít bele a három hónapba).

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.czechinvest.org/data/files/fs-22-setting-up-a-business-86-en.pdf>,

<http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0c72f4a5-ae69-49c2-aad6-93a02c4d883c>

5. Egyéb

- A szellemi tulajdonra vonatkozó törvény valamennyi eredeti termékelőállítás jogi szabályozását lefedi, úgy a kereskedelmi, mint a művészeti termékekét. A védelem megilleti a kézzelfogható, valamint az eszmei termékeket (zenei, irodalmi, művészeti alkotás, ötletek, találmányok, innovációk, szavak, kifejezések, szimbólumok és tervezés) egyaránt.
- Az Európai Unió hivatalos weboldala:
http://europa.eu/youreurope/business/start-grow/intellectual-property-rights/index_en.htm#czech-republic_en_protecting-intellectual-property
- Cseh Üzleti Webportál a szellemi tulajdon védelméről:
<http://www.businessinfo.cz/en/research-innovation/protecting-intellectual-property.html>
- Szellemi Tulajdon Világszervezete: World Intellectual Property Organization (WIPO):
<http://www.wipo.int/wipolex/en/profile.jsp?code=CZ>
http://www.wipo.int/directory/en/details.jsp?country_code=CZ

6. További hasznos jogi információk angol nyelven

- A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa, tudnivalók a vállalat alapításról:
<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic/>
- Általában a jogról:
Lexology.com:
<http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=ab266f7a-1fad-4204-8c87-f71e7172e0c2>

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. Eximbank országkockázati besorolás

- Az Eximbank (Mehib Zrt.) 2014. október 1-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Csehország az 2-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában).

Forrás: <http://exim.hu/> (Az Eximbank negyedévente frissíti a besorolást)

2. Helyi fejlesztési bank

- A Cseh-Morva Hitel- és Fejlesztési Bank, a Českomoravská záruční a rozvojová banka, (CMZRB) 100%-ban a Cseh Köztársaság tulajdonában lévő banki entitás, melynek fő célkitűzése az ország hatékony és fenntartható gazdasági fejlődéséhez való hozzájárulás.

Elérhetőség:

Jeruzalémská 964/4

Praha 1

Tel: +420 255 721 111

Fax: +420 255 721 110

E-mail: info@cmzrb.cz

Web: <http://www.cmzrb.cz>

3. Helyi befektetés-ösztönzési szervezetek

- A befektetések pénzügyi támogatására Csehország számos támogatási formát kínál úgy a hazai, mint a külföldi befektetők számára. Ezeket az Európai Unió strukturális alapjaiból, valamint az ország költségvetéséből finanszírozzák a befektetések ösztönzésére. Az üzleti- és befektetés-fejlesztő ügynökség, a CzechInvest a meglévő, valamint az új csehországi befektetések támogatásának céljával működik, teljesen ingyenesen.

<http://www.czechinvest.org/en/financial-support-programmes>

- A vállalkozásfejlesztés területén kiemelt jelentőséggel bír a Brnói Vásárcsopont (<http://www.bvv.cz/hu/>), amely számos speciális – minden szektort megmozgató – szakkiállítás és vásár keretében várja a magyar cégeket kiállítóként és látogatóként egyaránt.

- A CzechTrade, mint a cseh Ipari és Kereskedelmi Minisztérium közvetlen irányítása alatt álló kormányzati szervezet, egy olyan szakemberekből álló csapattal rendelkezik, amely térítésmentesen segít megtalálni a megfelelő cseh termék vagy szolgáltatás beszállítóját.

CzechTrade Hungary

1064 Budapest, Rózsa utca 61.

Tel.: +36 1 462 5057

Mobil: + 36305155196

Web: <http://www.czechtrade.org.hu/>

E-mail: budapest@czechtrade.cz

igazgató: Bial Tibor

Forrás: <http://www.czechtradeoffices.com/>, <http://www.czechtrade.org.hu/>;
<http://www.czechtrade.org.hu/a-czechtrade-rol/>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

- Csehszlovákiában már az 1920-as években megindult a kamarai hálózat kiépülése. Csehország függetlenedését követően jött létre a Cseh Kereskedelmi Kamara.
- A kamarai hálózat 14 regionális (KHK) és 46 helyi (OHK) kereskedelmi kamarából áll, a regionális kamarák további 26 kirendeltséget működtetnek (OBK). A kamarai hálózat összesen 72 csehországi városban van jelen, így gyakorlatilag Csehország teljes területét lefedi.

Központi elérhetőség:

Cím: Freyova 27190 00 Praha 9

Telefonszámok:

Recepció: +420 266 721 300

Külügyi osztály: +420 266 721 532

Általános titkársági iroda: +420 266 721 320

Elnöki iroda: +420 266 721 311

Fax: +420 266 721 690

Email: office@komora.cz

Web: www.komora.cz

A regionális kamarák elérhetőségei:

1. Prágai Kereskedelmi Kamara

Cím: Hospodářská komora hl.m. Prahy, Nám. Franze Kafky 7, Praha 1, 110 00

Tel: +420 224 818 197-8

Fax: +420 222 329 348

Email: hkp@hkp.cz

Web: <http://www.hkp.cz/>

2. Dél-Csehországi Kereskedelmi Kamara

Cím: Husova 9 Úřad JHK, 370 01 České Budějovice

Tel: +420 387 318 433

Email: info@jhk.cz

Web: <http://www.jhk.cz/>

3. Dél-Moráviai Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Heršpická 813/5, 639 00 Brno

Tel: +420 543 106 090

Email: khkjm@khkjm.cz

Web: <http://www.khkjm.cz/>

4. Karlovy Vary Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Boženy Němcové 2042, (budova České spořitelny - 2. patro), CZ 356 01 Sokolov

Tel: +420 352 602 002 - 4, +420 352 624 450

Email: info@rhkpoohri.cz

5. Hradec Kralové Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Škroupova 957, 500 02 Hradec Králové

Tel: +420 495 521 603

Fax: +420 495 581 960

Email: reditel@komora-khk.cz

Web: <http://www.komora-khk.cz/>

6. Libereci Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Mírové nám.492/11 466 01 Jablonec n.N

Tel: +420 483 346 006

Email: reditel@ohkjablonec.cz

Web: <http://www.khkluberec.cz/>

7. Morva-Szilézia Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Krajská hospodářská komora Moravskoslezského kraje, Výstavní 2224/8
709 00 Ostrava-Mariánské Hory

Tel: +420 597 479 333, +420 597 479 328

Fax: +420 597 479 324

Email: info@khkmsk.cz, sekretariat@khkmsk.cz

Web: <http://www.khkmsk.cz/>

8. Olomouc Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: KHK OK, Jeremenkova 40B, 772 00 Olomouc

Tel: + 420 587 332 067

Fax: +420 587 332 066

Email: fidler@khkok.cz

Web: <http://www.khkok.cz/>

9. Pardubice Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice

Tel: +420 466 658 002

Fax: +420 466 613 491

Email: khkpce@khkpce.cz

Web: <http://www.khkpce.cz/>

10. Plzeň Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Regionální hospodářská komora Plzeňského kraje, Nerudova 25, 301 00 Plzeň

Tel: +420 377 322 817

Email: rhkpk@rhkpk.cz

Web: <http://www.rhkpk.cz/>

11. Közép-Csehország Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Pražská 298, 250 01 Brandýs nad Labem -Stará Boleslav.

Tel: +420 724 613 952

Email: vesela@komora.cz

Web: <http://www.khkstrednicechy.cz/>

12. Ústí Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje, Mírové náměstí 37, 400 01 Ústí nad Labem

Tel: +420 477 011 122

Fax: +420 477 011 121

Email: francirkova@khk-usti.cz

Web: <http://www.khk-usti.cz/>

13. Vysočina Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Benešova 1256/13, 586 01 Jihlava

Tel: +420 567 309 320

Fax: +420 561 114 300

Email: podatelna@hkjihlava.cz

Web: <http://www.hkjihlava.cz/>

14. Zlín Regionális Kereskedelmi Kamara

Cím: Vavrečkova 5262, 760 01 Zlín (23. budova svitovského areálu)

Tel: +420 573 776 001

Email: info@khkzlin.cz

Web: <http://www.khkzlin.cz/>

- A Cseh-Magyar Kereskedelmi Kamara (Česko – maďarská obchodní komora) 2010. május 19-én jött létre Prágában a csehországi Ipari és Kereskedelmi Minisztérium engedélyével.

Elérhetőségei:

Cím: Heřmanova 22, 170 00 Praha 7

Telefonszám: +420 223 012 049, +420 777 838 707

E-mail: komora@cmok.cz

Web: <http://www.cmok.cz/hu/>

- A Cseh-Magyar Üzleti Klub a cseh és magyar vállalkozások együttműködésének segítését és a kétoldalú üzleti kapcsolatok fejlesztését tekinti legfőbb céljának. Mindemellett fórumot kíván teremteni vállalatok és magánszemélyek számára a kulturális kapcsolatok kialakítására is. A klub távolabbi célja, hogy néhány éven belül a Visegrádi Négyek országaival együttműködve kereskedelmi kamarává alakuljon és ilyen formában még magasabb szervezeti szinten tudja majd képviselni a tagság elvárásait.

Elérhetősége:

Cseh-Magyar Üzleti Klub

1046 Budapest, Nagysándor József utca 10.

Web: <http://www.csmuk.hu/>

5. Tenderlehetőségek

A csehországi közbeszerzések szabályosságát a csehországi Versenyvédelmi Hivatal felügyeli, amelynek tevékenységéről a következő címen olvashat bővebben:

<http://www.uohs.cz/en/public-procurement.html>.

A csehországi tenderlehetőségeket gyűjtő honlapok:

<http://www.globaltenders.com/government-tenders-czech-republic.php>

<http://www.tendersinfo.com/global-czech-republic-tenders.php>

Tenderlehetőségek termékenként és szektoronként:

<http://tenders.hellotrade.com/czech-republic/>

Aktuális tenderek a Külgazdasági és Külügyminisztérium Business Hungary oldalán:

<http://businesshungary.gov.hu/kulfoldi-tenderek?csehország>

Praktikus információk

1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal

- Prágai Nagykövetség
E-mail: mission.prg@mfa.gov.hu
Telefon: (00-420) 220-317-200 - telefonközpont (munkaidőben)
Fax: 233-322-104
Cím: Pod Hradbami 17, Praha 6-Střešovice
Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Pető Tibor
Vezető külgazdasági szakdiplomata:
Kolozsvári István
Email: IKolozsvari@mfa.gov.hu
Hivatali telefonszám: 00 420 220 317 217
Külgazdasági attasé: Fülöp Andrea
- Prágai Konzuli Hivatal
Konzul: Buczkó István
Telefon: 220-317-231, (munkaidőben), 233-324-232 (munkaidőben)
Fax: 233-322-103
Email: consulate.prg@mfa.gov.hu
Ügyfélfogadás: hétfő-kedd-szerda-péntek: 9-12 óra, csütörtökön ügyfélfogadás nincs
Cím: Pod Hradbami 17, Praha 6-Střešovice
Honlap: www.mfa.gov.hu/emb/prague
Ügyelet: 00-420-602 22 44 15 (hétvégén, ünnepnapokon és munkaidő után)
- Cseh Nagykövetség Budapesten (Velvyslanectví České republiky v Budapešti)
Cím: 1064 Budapest, Rózsa utca 61.
Telefonszám: +36 1 462 50 11
(konzuli osztály: tel.: +36 1 462 5014, +36 1 462 5026)
Honlap: www.mzv.cz/budapest
Email: budapest@embassy.mzv.cz
- A cseh konzulátus elérhetősége:
1064 Budapest VI., Szegfű u. 4
Telefon: +36 1 462 50 25, 26,
Mobiltelefon: +36 30 924 70 81
Fax: +36 1 462 50 54
Email: czech.embassy@t-online.hu
Fogadóóra: Hétfő - csütörtök 9:00 – 11:00

2. Beutazási feltételek

- Az ország a schengeni övezet része, így megszüntette a szomszédos államokkal közös határokon a határellenőrzést. 2007. december 21-től ellenőrzés nélkül lehet belépni Németország, Ausztria, Szlovákia és Lengyelország felől is.
- A 3 hónapnál hosszabb időre szóló tartózkodási engedély vagy vízum tulajdonosa 3 hónapig szabadon mozoghat a schengeni térség többi országában, de tartózkodási jogot

nem szerez ezekben az államokban. Ezenkívül a megérkezésétől számított 3 napon belül köteles „belépési nyilatkozatot” tenni abban a tagországban, melynek területére lép, vagy a határon vagy a tagország valamelyik rendőrségi hivatalában. A külföldiek csehországi tartózkodását a 326/1999. számú, a „Külföldi Állampolgárok Tartózkodásáról a Cseh Köztársaság területén” nevű törvény szabályozza. Az ún. „Külföldi állampolgárok törvénye” a Cseh Köztársaság Belügyminisztériumának honlapján teljes szövegezésében elérhető „Aliens Act” néven (www.mvcr.cz).

- A hosszútávú tartózkodási engedély lehetővé teszi más ország, az Európai Közösség területén állandó lakcímmel rendelkező állampolgára részére, hogy ideiglenesen, de három hónapnál tovább tartózkodjon Csehországban. Mivel ez EU-s tagállam polgárára vonatkozik, státuszát a kibocsátó EU-s ország tartózkodási engedélyének bemutatásával kell igazolnia. A külföldi állampolgárnak a Cseh Köztársaság külföldi nagykövetségén kell személyesen benyújtani kérelmét a szükséges dokumentumokkal együtt vagy Csehországban az Idegenrendészet helyi kirendeltségén. Ez utóbbit az országba való belépést követő három hónapon belül, vagyis az ideiglenes tartózkodás idején belül kell elintézni. EU tagállam állampolgára három hónapig vízummentesen tartózkodhat az országban.
- Üzleti célú, hosszú távú vízumigénylés esetén az alábbiakat szükséges benyújtani: a) 10 évnél nem régebbi utazási okmány, ami minimum három hónappal tovább érvényes a tervezett tartózkodási időnél; b) két darab (4,5 x 3,5 cm) a jelenlegi megjelenést tükröző fénykép; c) a tartózkodás célját igazoló dokumentum (pl. cégjegyzék, vagy más nyilvántartás okirata); d) dokumentum, ami igazolja, hogy biztosított a kérelmező számára szállás a Cseh Köztársaság területén. Ennek ki kell térnie a pontos dátumra, hogy mettől meddig van biztosítva a szállás; e) valamint igazolnia kell ennek a pénzügyi alapját, ami hathónapos tartózkodás esetén, a 326/1999. törvény értelmében 100 000 CZK.
- Bővebb információk az alábbi dokumentumban angolul („Visas and work permits for investors”): <http://www.czechinvest.org/data/files/en-viza-brozura-obalka-2013-2693-en.pdf>

3. Egészségügyi helyzet

- Magyarország állampolgárai részére nincs semmilyen egészségügyi korlátja a beutazásnak. A közegészségügyi helyzet jó, járványveszély nem áll fenn. Az egészségügyi ellátás általános színvonala megfelelő. Az egészségügyi ellátást az EU tagországok állampolgárai részére az EU előírásai határozzák meg. Csehországban 2004. május 1. óta az EU más tagállamaihoz hasonlóan az Európai Unióban használatos ún. EU egészségbiztosítási kártya segítségével lehet igénybe venni a rövid távú beutazóknak (turisták, látogatók) nyújtott sürgősségi (cseh nyelven: akut) egészségügyi ellátást. Mivel ez nem nyújt minden esetben megfelelő biztosítást, ajánlatos e mellé az utazás időtartamára a mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítás megkötése. A cseh egészségügyi intézmények baleset vagy sürgősségi ellátás esetén kérik az EU egészségbiztosítási kártya vagy utasbiztosítás felmutatását. Ennek hiányában csak fizetés ellenében biztosítják az orvosi ellátást. Csehországban orvosi ellátás esetén a magyar állampolgároknak – a cseh állampolgárokhoz hasonlóan – vizitdíjat (30 CZK), illetve

sürgősségi/ügyeleti díjat (90 CZK) kell – még az orvosi ellátás megkezdése előtt – fizetniük.

Forrás:

<http://hipa.hu/Region/Czech%20Republic/Info>,

<http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?cseh-koztarsasag>

4. Közbiztonság

- A közbiztonságot tekintve Csehország lényegében nem különbözik Magyarországtól, vagy a vele szomszédos államoktól. Az általános közbiztonság jónak minősíthető, az országot illetően nincs ismert konkrét terrorfenyegetés.
- Csehország – elsősorban fővárosa, Prága – ugyanakkor a turisták egyik legkedveltebb európai úticélja, ami együtt jár a köztörvényes bűncselekmények (zsebtolvajlás, autófeltörés, szállodai lopások, stb.) relatíve magas számával, ezért ajánlott mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítás megkötése.
- Csehországban évente kb. 15 ezer autót lopnak el, az autósok számára ez különösen casco biztosítás hiányában komoly rizikófaktor. Gyakoriak a gépkocsi-feltörések is, ezért – Magyarországhoz hasonlóan – pénzt, személyi okmányokat, értékes személyes holmit (mobiltelefon, GPS, fényképezőgép) Csehországban sem tanácsos őrizetlenül a gépkocsi utasterében hagyni.
- Aki lopás áldozataivá válik, Prága belvárosában a Jungmannovo téri (Jungmannovo náměstí 9.) rendőrőrsön éjjel-nappal angolul, németül, franciául tud bejelentést tenni. A bejelentő kérésére a rendőrség köteles magyar tolmács közreműködését biztosítani, de előfordulhat, hogy erre esetleg fél napot is várni kell.
- Általában a személygépkocsival történő utazás esetén a cseh és a szlovák rendőrség esetleges közúti ellenőrzés során tudomásul veszi az úti-, a személyazonosító okmányok, illetve a vezetői engedély ellopását vagy elvesztését bejelentő rendőrségi igazolást, és nem akadályozza a hazautazó magyar állampolgár továbbhaladását.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?cseh-koztarsasag>

5. Infrastruktúra, közlekedés

- A közúthálózat hossza az országban 55 653 km, ebből 1177,5 km autópálya. A megengedett legnagyobb sebesség lakott területen 50 km/h, külterületen 90 km/h, autópályán pedig 130 km/h.
- Autópályadíjak: <http://www.cseh-szlo.hu/default.aspx?e=maincat&mid=71&smid=71>
- A České dráhy (a cseh vasúttársaság) az ország legnagyobb vasúti közlekedési vállalata, éves utasforgalma 180 millió fő körül van. A teherfuvarozással foglalkozó ČD Cargo az ötödik legnagyobb ilyen vállalat az EU területén. 9505 km-es hálózatával a cseh vasút az egyik legsűrűbb európai vasúti hálózat. Ebből 2926 km villamosított.
- A vízi útvonal 664 km hosszú (túlnyomórészt az Elba, Moldva, Odera folyókon zajlik). Kikötők: Prága (Moldva), Děčín, Ústí nad Labem (Elba)

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g>

6. Repülőterek, légitársaságok

- A prágai Václav Havel repülőtér (<http://www.prg.aero/en/>) az ország fő légiközlekedési csomópontja. Az országban összesen 46 aszfaltozott kifutóval rendelkező repülőtér van, amelyek közül 6 bonyolít nemzetközi forgalmat: ezek Brno, Karlovy Vary, az Ostrava melletti Mošnov, Pardubice, Prága és az Uherské Hradiště melletti Kunovice.
<http://www.czech.cz/en/92812-international-airports-in-the-czech-republic>
http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_the_Czech_Republic
- Prága Ruzyně városrészében, a város központjától körülbelül 20 km-rel északnyugatra elhelyezkedő reptere az 1990-es évek végétől kezdve regionális szinten az egyik legfontosabb repterré vált, mintegy 10 millió utassal évente. A repülőtér forgalmának jelentős lökést adtak az elmúlt években a fapados járatok is, amelyek a jelenlevő 15 diszkont légitársaság repülőivel 36 európai városba biztosítanak kedvező árú eljutási lehetőséget. A repülőtér jelenleg csak közúton közelíthető meg.
- Cseh Légitársaság (ČSA) törzsutas programjai vállalkozók részére:
https://secure.csa.cz/en/portal/portal_b2b/b2b_corp/b2b_corp_uvod.htm
- A Cseh Légitársaság budapesti képviselője:
http://www.iranymagyarorszag.hu/cseh_legitarsasag_kepviselete/I200321/

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

- Meghatározott feltételekkel lehet vállalkozói bankszámlát nyitni. Jogi személyektől a standard bankszámlanyitáshoz szükséges dokumentumokon kívül (kettő fajta személyazonosító dokumentum: általában a személyi igazolvány és születési anyakönyvi kivonat/biztosítási kártya/útlevel/jogosítvány/cseh állampolgárok esetén munkavállalói igazolvány; külföldiek esetén a bankok különbséget tesznek EU tagállam polgárai és harmadik országok polgárai között: EU tagállamok a származási országuk személyi okmányával, harmadik országbeliek pedig az útlevellel, mint elsődleges fényképes azonosító okirattal tudják azonosítani magukat) a számlanyitáshoz szükséges a cég alapító okirata. Valamennyi dokumentumot le kell fordíttatni csehre, hitelesíttetni kell és a bankszámlanyitási kérelemmel együtt kell benyújtani.
- Bankválasztás előtt érdemes tájékozódni az általános számlakezelésről. Valamennyi bank rendelkezik ingyenes tudakozóval, ahol minden kérdésre választ adnak, idegen nyelven is, főként angolul.
- Számlanyitás során az első lépés a kezdőtőke befizetése, ami az első bejövő tétel a bankszámlán, összege 200 és 2000 cseh korona közötti. Néhány banknál lehetséges online is bankszámlát nyitni, másnap azonban mindenképpen be kell menni a bankfiókba aláírni a szerződést. Az ATM kártya elkészülése meglehetősen sok időbe telik minden cseh banknál. A cseh bankkártyák általában Visa Electron kártyák. A számlaegyenleget minden tranzakciónál ellenőrzik, így a számlaegyenleget nem lehet negatívba vinni, hacsak nincs hitelkeret rendelve a számlához. A hitelkártyák kizárólag állandó lakcímmel rendelkező cseh állampolgárok részére érhetőek el. Bár a bankok többsége minden egyes szolgáltatásért díjat számol fel, jelentős különbségek vannak e tekintetben közöttük.

Forrás: <http://www.czech.cz/en/104967-how-to-open-a-bank-account-part-1>,
<http://www.justlanded.com/english/Czech-Republic/Czech-Republic-Guide/Money/Banking>

- A Cseh Takarékbank, a Česká spořitelna (CS) 180 éve működik, az Erste csoporttal való összeolvadását követően az ország legnagyobb univerzális bankja lett. Főként lakossági ügyfelekkel, kis- és középvállalkozásokkal foglalkozik, de meghatározó szerepet játszik a nagyvállalatok és a helyi tőzsde jelentős szereplőinek finanszírozásában is. 5,3 millió ügyféllel piacvezető a lakossági üzletágban, országszerte 638 bankfiókja van.
- A Csehországban működő bankok listáját az alábbi linken érheti el:
<http://listofbanksin.com/ListofBanksinCzechRepublic.htm>
- Bővebb információ: <http://www.ecbs.org/banks/czech-republic/>

8. Egyéb

- Telefonálásnál fontos eltérés a hazai rendszerhez képest, hogy Csehországon belül nincs előhívószám. A csehországi telefonszámok – a sürgősségi hívószámok kivételével – egységesen kilenc számjegyűek, függetlenül attól, hogy városi, mobil- vagy kistélepülési előfizetőt hívjuk. Magyar mobil készülékről vagy Magyarországról történő híváskor a 00-420 országkód után a kilenc számjegyű hívószámot tárcsázzuk.
- Az általános segélyvonal a 112, ahol kapcsolni tudnak angolul vagy németül beszélő kezelőt. A korábban közismert Hungary Direct szolgáltatás megszűnt, így a hívott fél költségére történő telefonálás már nem lehetséges.
- A közhivatalokban 8.00-tól 16.30-ig tart a munkaidő, pénteken is. Profitorientált vállalkozásoknál többnyire 9.00-tól 18.00-ig dolgoznak. Ebédszünet alatt a csehek jelentős része a városban étkezik, ebédidőben az éttermek, sörözők, pizzériák zsúfolásig megtelnek. Egy ebédmeghívás lehetőséget nyújthat egy kötetlenebb üzleti tárgyaláshoz. A vendéglátó-ipari egységek „felkapottsága” részben az éttermi szolgáltatások és élelmiszerek kedvező ár- és adószintjének köszönhető.
- Csehország az első tíz ország között van az internetes sávszélességet tekintve. Az Európai Unióban 2010-ben itt volt a legtöbb Wi-Fi felhasználó. Mindhárom mobiltelefonos szolgáltató, a T-Mobile, Vodafone, Telefónica O2 és az U:fon internetszolgáltató is biztosít GPRS, EDGE, UMTS és CDMA2000 internetelérést is. Az állami tulajdonú Český Telecom lassította a szélessávú internet elterjedését. A legmagasabb elérhető sebesség 25 Mbit/s volt. A 2 Mbit/s és 120 Mbit/s letöltési sávszélességével egyre inkább teret hódít a kábelen keresztüli internetszolgáltatás.

Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g>

Kultúra

1. Vallás, vallási szokások

A 2011-es népszámlálás szerint a népesség 79,4%-a ateista vagy vallás nélküli. Ugyanakkor az ország a keresztény kultúrkör része. A hagyományos keresztény ünnepeket a csehek is ünneplik, templomba azonban nagyon kevesen járnak. Az egyik legfontosabb vallási ünnep július 5. Szent Cirill és Metód napja.

Forrás: http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehorsz%C3%A1g#Vall.C3.A1si_.C3.A9let

http://en.wikipedia.org/wiki/Religion_in_the_Czech_Republic

2. Fontosabb ünnepek

- Január 1.: újév
- Május 1.: a munka ünnepe
- Május 8.: CSSZK felszabadításának napja, a győzelem napja
- Július 5.: Cirill és Metód szláv hittérítők napja
- Július 6.: Husz János mártírhalálának napja
- Szeptember 28.: a cseh államiság napja (Szent Vencel napja)
- Október 28.: az önálló csehszlovák állam megalakulásának napja
- November 17.: a szabadságért és a demokráciáért folytatott harc napja
- December 24.: karácsony - szenteste
- December 25.: karácsony napja
- December 26.: karácsony másnapja
- Változó ünnepnap: húsvéthétfő
- Ezeken a napokon kívül még 11 ún. jelentős napot tartanak nyilván, de ezek nem járnak szabadnappal.

3. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

- A csehek többnyire zárkóztak és rendkívül mértéktartóak. Nyitottság szempontjából sokat számít a cseh üzletembereknél, hogy külföldi tárgyalópartnere milyen nyelven kommunikál vele. Főleg a középkorú és idősebb generáció cseh, szlovák nyelven (akár tolmács útján is) jóval közvetlenebb. A fiatalabb generációknál nem okoz gondot az angol vagy német nyelven való kommunikáció.
- A szerződéskötés, illetve az üzleti szokások területén az európai norma mérvadó. A végzettségek feltüntetésére (Ing., Bc., JUDr.) kényszerülnek. Cseh nyelven történő kommunikáció esetén jó néven veszik, ha a titulusuk szerint szólítjuk meg pl. „mérnök úr” (egymást is így szólítják, a jó tolmácsot nem kell erre figyelmeztetni). Idegen nyelvű tárgyalásnál ez nem szükséges.
- A köszöntés és kézfogás a magyar szokásoknak megfelelő. Skandináv típusú „két lépés távolság” jellemző a csehekre, a kézfogás elfogadott, de a vállon veregetés kizárt. Nagy hangsúlyt helyeznek a határozott kézfogásra és a tárgyalás során fenntartott szemkontaktusra.
- Az időpontegyeztetések üzleti tárgyalások során kötelezőek, és előre kell őket megbeszélni. Az üzleti életben rendkívül szigorúan veszik a pontosságot. Nem érdemes péntek délutánra találkozót szervezni, ugyanis a csehek ilyenkor már elindulnak vidéki nyaralóikba, de augusztusra sem, mivel ilyenkor nagyon sok üzlet zárva van.
- A cseh üzletemberek általában el szokták fogadni az ebédmeghívásokat, többnyire idővel viszonzják is („semleges helyszínen”). A cseh üzletember viszont szinte soha nem hívja meg üzleti partnerét otthonába (pl. vacsorára), még viszonzásul sem. Ha azonban meghívják az otthonukba, jó ajándék egy doboz jó minőségű bonbon, egy üveg bor vagy brandy, illetve a páratlan számú virágból álló virágcsokor, a kála kivételével, mivel ezt temetésekre viszik.
- A csehek nem szeretnek a vagyonukkal kérkedni, így ne kérdezzük rá, hogy hol és hogyan élnek. Ajánlott társalgási téma a politika, a gazdaság és a főbb sportesemények. Mindig tartsuk tiszteletben a társas viselkedési normákat, mint például senkit ne

szólítsunk a keresztnévén, amíg ő maga fel nem ajánlja ezt, különösen, ha hölgyről van szó.

- A protokollt nagyon szigorúan veszik, ajánlott állva maradni, amíg helyet nem kínálnak, hiszen sokszor személyre szóló helyet tartanak fenn a partnernek. A csehek kölcsönös tisztelettel fordulnak a külföldi üzleti partnerekhez, pozitívan viszonyulnak hozzájuk, ha azt látják, hogy tudnak tőle tanulni. Ugyanakkor meglehetősen hűvösen reagálnak a nem azonos státuszú vagy szakértelmű közeledésekre.
- A döntéshozatal hierarchikus, az első tárgyalás csak bemutatkozó jellegű, ahol a felek megismerik egymást és kiépítik a kölcsönös bizalmat. Éppen ezért az első tárgyalásra általában a középvezetővel kerül sor, ahol kötetlen beszélgetés és ismerkedés előzi meg az üzletről való tárgyalást. A csehek konfliktuskerülők, gyakran indirekt módon tárgyalnak. Több találkozásra van szükség, amíg a cseh partnerben kialakul a kölcsönös bizalom és közvetlen viszony. Udvariasságból nem használják a „nem” szót, helyette olyan kifejezéseket használnak, mint „bonyolult”, „meglátjuk”. Tárgyalások során általában azt terjesztik elő, amire szükségük van, de nem ajánlanak cserébe semmit. A cseh üzletemberek jellemzően megfontoltak, nehezen és lassan döntenek. Ezért nagy türelemre van szükség a protokollnak megfelelő, hierarchikus viszonyokat betartó tárgyalási folyamat során.
- Javasolt különválasztani az üzletet és a szórakozást. Különösen nem ajánlott személyes kérdéseket feltenni, a partner korára, egészségére vagy pénzügyi helyzetére vonatkozóan.
- A leveleket a cégnek címezzük, ne egy konkrét személynek, ezzel elkerülhetjük, hogy távollét esetén felbontatlanul maradjon.
- A csehek nagy hangsúlyt helyeznek a megjelenésre. A visszafogott stílusú öltözködés az elvárt, a rikító színek komolytalanságot kölcsönöznek. Tárgyalások során a férfiaknál öltöny, nyakkendő, női menedzserek esetében a kosztüm az elvárás, mivel úgy tartja a mondás, hogy az öltözéssel lehet kifejezni a tárgyalófél iránti tiszteletet. A zakót csak azután vehetjük le, ha a legmagasabb rangú cseh is hasonlóan tett.
- Az ajándékozás első találkozáskor nem elvárt, de a vendégországból származó apró ajándékok elfogadottak. A csehek ilyen céllal Becherovkát, cseh kristályt, kézzel festett karácsonyi díszeket, fajtátékokat és sört adnak. A drága ajándékok nem ajánlottak, mivel a legtöbb vállalatnál meghatározott, hogy mekkora értékig fogadhatnak el ajándékot, és ha ennek értéke eléri ezt a plafont, akkor jelenteni kell a vezetőség felé, vagy vissza kell utasítani. Az ajándékokat általában azonnal felbontják.
- A vesztegetés és a korrupció hivatalosan elfogadhatatlan és tagadott viselkedési formák, azonban széles körben jelen vannak az üzleti környezetben. Mind a cseh, mind pedig a külföldi üzletemberek használják a szerződések biztosítására vagy a kormányzati szerződéseket, illetve új üzleti folyamatokat korlátozó bürokratikus nehézségek megkönnyítésére.
- 2013-ban Csehország az 57. helyen végzett a Transparency International Észlelt Korrupciós Indexén a világban mért 177 ország közül.

<http://www.transparency.org/cpi2013/results>

Forrás: <http://www.kwintessential.co.uk/resources/global-etiquette/czech.html>,

<http://www.moveoneinc.com/blog/relocations/enbusiness-etiquette-tips-czech-republic/>,

<https://www.foreigntranslations.com/languages/czech-translation/czech-business-etiquette/>,

<http://businessculture.org/eastern-europe/czech-republic/business-etiquette/>,

További hasznos információk a kultúráról magyar nyelven

Cseh Centrum, Budapest: <http://budapest.czechcentres.cz/>

4. További hasznos információk a kultúráról angol nyelven

My Czech Republic (a szokásokról, ünnepekről):

http://www.myczechrepublic.com/czech_culture/czech_holidays/

American Friends of the Czech Republic: <http://www.afocr.org/customs-traditions>

További információk, linkgyűjtemény

1. Általános információk

A Külgazdasági és Külügyminisztérium Business Hungary részletes ország-információs

oldala: <http://businesshungary.gov.hu/orszagismerteto?orszagismerteto-csehország>

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Csehország>

Wikipedia oldal angol nyelven: http://en.wikipedia.org/wiki/Czech_Republic

Az ország hivatalos honlapja angol nyelven: <http://www.czech.cz/en/Home-en>

CIA Factbook angol nyelven:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ez.html>

A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://data.worldbank.org/country/czech-republic>

Az ország központi statisztikai hivatala angol nyelven:

<http://www.czso.cz/eng/redakce.nsf/i/home>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven – tudnivalók a vállalat alapításról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic/>

Kormányzati portál: <http://www.vlada.cz/en/>

A Cseh Köztársaság Külügyminisztériuma: <http://www.mzv.cz/en>

A Cseh Köztársaság Belügyminisztériuma: <http://www.mvcr.cz/mvcren/>

A Cseh-Magyar Kereskedelmi Kamara: <http://www.cmok.cz/hu/>

Cseh konzuli szolgálat: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?cseh-koztarsasag>

2. Angol nyelvű napilapok

Prague Post: <http://www.praguepost.com/>

Czech insider: <http://www.czechinsider.cz/>

Finanční noviny: <http://www.financninoviny.cz/english/>

Online napilapok listája: http://www.onlinenewspapers.com/czech_re.htm

3. Repterek, légitársaságok

Vaclav Havel Airport Prague: <http://www.prg.aero/en/>

Brno-Turany Airport: <http://www.brno-airport.cz/en/>

Czech Airlines: http://www.csa.cz/en/portal/homepage/cz_homepage.htm

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Írta: Szabó Anita

Közreműködtek:

Alberti Éva
Bárdits Anna
Hajdu Miklós
Makó Ágnes
Révész Erika
Tóth István János
Varga Anita
Verba Zoltán

Projektvezető:

Makó Ágnes (vezető kutató, GVI)
e-mail: agnes.mako@gvi.hu

Kutatásvezető:

Tóth István János, Ph.D.
tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI,
ügyvezető igazgató, MKIK GVI
e-mail: istvan.janos.toth@gvi.hu

Kézirat lezárva: 2015. március

***Az országprofil a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatósága
2016 májusában frissítette.***

Projekt: ORSZÁGPROFIL_2014

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet

Cím: 1034 Budapest, Bécsi út 120.

Tel: 235-05-84

Fax: 235-07-13

e-mail: gvi@gvi.hu

Internet: <http://www.gvi.hu>